

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СТАТИСТИКИ, ОБЛІКУ ТА АУДИТУ

Затверджено Вченою радою НАСООА,
протокол від 19.05.2022 № 8

зі змінами та доповненнями,
внесеними згідно із рішенням Вченої
ради НАСООА протокол від 08.05.2025
№ 10

вступають в дію згідно з наказом
ректора НАСООА від 08.05.2025
№35/1

зі змінами та доповненнями,
внесеними згідно із рішенням Вченої
ради НАСООА протокол від 23.12.2025
№ 7

вступають в дію згідно з наказом
ректора НАСООА від 23.12.2025 № 98

ПОЛОЖЕННЯ
про порядок визнання
результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті
у Національній академії статистики, обліку та аудиту

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті у Національній академії статистики, обліку та аудиту (далі - Положення) розроблено на основі Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту» .

1.2. Положення регламентує порядок та процедури визнання шляхом валідації результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті здобувачами освіти у Національній академії статистики, обліку та аудиту (далі - Академія).

1.3. У Положенні терміни використовуються в такому значенні:

- формальна освіта - освіта, яка здобувається за освітніми програмами відповідно до визначених законодавством рівнів освіти, галузей знань, спеціальностей (професій) і передбачає досягнення здобувачами освіти

визначених стандартами освіти результатів навчання відповідного рівня освіти та здобуття кваліфікацій, що визнаються державою;

- неформальна освіта - освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій;

- інформальна освіта (самоосвіта) - освіта, яка передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю, родиною чи дозвіллям;

- результати навчання — знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми (програмні результати навчання) або опанування окремих освітніх компонент;

- валідація — процес ідентифікації, документального оформлення, оцінювання та сертифікації результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, у тому числі на робочому місці, вдома або у вільний час, з використанням відкритих освітніх ресурсів або в процесі волонтерської діяльності з метою набуття і реалізації відповідних академічних та професійних прав. Засоби валідації результатів неформальної/інформальної освіти - екзаменаційні білети, контрольні та тестові індивідуальні завдання, лабораторні роботи, інструменти, обладнання, матеріали та інші засоби відповідно до робочих програм навчальних дисциплін (практик);

- освітня компонента — це окремий навчальний елемент (дисципліна, курс, модуль, практика, атестація тощо), який має чітко визначену мету, зміст, результати навчання, форми навчання та обсяг у кредитах ЄКТС.

1.4. Результати навчання, здобуті шляхом неформальної/інформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти в порядку, визначеному законодавством та цим Положенням.

2. ХАРАКТЕРИСТИКИ НЕФОРМАЛЬНОЇ ТА ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ

2.1. Характерні ознаки неформальної освіти:

- організована та має підтримку, яка надається фахівцем або навчальною системою в тих чи інших галузях знань і практичних навичок;

- може мати конкретні цілі навчання або бути спрямованою на загальне підвищення розумово-пізнавальної і творчої діяльності;

- не обмежена географічно, доступна у будь-якій точці світу;

- не обмежена часом, але, як правило, короткострокова;

- більш гнучка, ніж формальна, швидше реагує на потреби ринку;

- застосовує інноваційні методи навчання.

2.2. Види неформальної освіти:

- професійні курси/тренінги;
- громадянська освіта;
- онлайн-освіта;
- професійні стажування;
- інші види.

2.3. Характерні ознаки інформальної освіти:

- охоплює навчальну діяльність на робочому місці, у місцевій громаді, за місцем проживання й у повсякденному житті загалом; має назву «навчання через досвід» (від англ. - learning by experience);

- позаінституційна;
- не має вікових, професійних, інтелектуальних обмежень щодо її здобувачів; - не передбачає у процесі участі спеціального суб'єкта – освітнього закладу;
- включає досить широке коло механізмів для здобуття;
- не підтверджується спеціальним документом;
- не має обов'язкового характеру.

2.4. Основні завдання неформальної/інформальної освіти:

- удосконалення раніше набутих та/або набуття нових компетентностей;
- підвищення рівня володіння іноземними мовами та крос-культурними комунікаціями;
- підвищення рівня теоретичної та практичної підготовки;
- формування та розвиток цифрової, управлінської, комунікаційної, інклюзивної, мовленнєвої компетентностей.

2.5. Принципи неформальної/інформальної освіти: -

навчання з урахуванням поточних потреб зв'язку з життям (забезпечення освітніх потреб як суспільства загалом, так і окремого громадянина);

- гнучкі програми вибору змісту, форм, методів, терміну навчання;
- визнання права на освіту як одного із провідних фундаментальних прав людини у будь-якому віці, орієнтація на загальнолюдські цінності та ідеали гуманізму;
- системність в особистісному і професійному розвитку;
- доступність, безперервність й наступність освіти;
- визнання результатів попереднього навчання;
- взаємодія і партнерство державних органів, недержавних і громадських організацій у забезпеченні розвитку неформальної освіти дорослих;
- урахування особливостей культурно-освітніх потреб різних категорій дорослого населення.

2.6. Розширення застосування неформальної освіти може бути корисним:

- для суспільства в цілому (сприяння демократизації, розвитку громадянського суспільства, громадської активності та лідерства; вирішення проблеми дозвілля молоді та осіб похилого віку);
- для формальної освіти (можливість гнучко та швидко реагувати на потреби ринку праці та послуг, задовольняючи вимоги здобувачів та роботодавців і доповнюючи освітні пропозиції; зростання мотивації учасників навчально-виховного процесу, їхньої особистісної зацікавленості);

- для учасників (можливість самовдосконалення та виховання самооцінки;
- розвиток громадянських навичок; виховання почуття причетності, солідарності; оптимальне поєднання свободи і відповідальності; можливість самостійного вибору часу, місця, тривалості навчання).

2.7. Неформальна та інформальна освіта учасників освітнього процесу може здійснюватись на підставі угод про співробітництво в галузі освіти, програм та проєктів, особистої ініціативи учасників освітнього процесу та інших механізмів.

3. ПОРЯДОК ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ, ОТРИМАНИХ У НЕФОРМАЛЬНІЙ / ІНФОРМАЛЬНІЙ ОСВІТІ

3.1. Право на визнання результатів навчання у неформальній або інформальній освіті поширюється на здобувачів освіти, які навчаються в Академії.

3.2. Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній/інформальній освіті, здійснюється в тому семестрі, в якому згідно з освітньою програмою передбачено опанування відповідного освітнього компонента, що може бути частково або повністю зарахований.

3.3. Зарахована може бути як освітньої компоненти повністю, так і її складові (змістовні модулі, окремі теми). Визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті розповсюджується як на обов'язкові, так і на вибіркові освітні компоненти.

3.4. Академія може визнати результати навчання, здобуті у неформальній / інформальній освіті в обсязі, що не перевищує 10% від загального обсягу освітньої програми здобувача, але, як правило, не більше 6 кредитів в межах навчального року.

3.5. Визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті, повинно передбачати такі обов'язкові етапи:

3.5.1. Здобувач освіти звертається із заявою до ректора Академії з проханням про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті.

До заяви додаються документи (сертифікати, свідоцтва, дипломи тощо), які визначають тематику, обсяги та перелік результатів навчання, набутих під час неформального навчання, а також результати контролю.

В разі наявності у здобувача результатів навчання з освітніх компонент, які він здобув самостійно під час інформальної освіти, він вказує це в заяві з проханням призначити позачерговий контрольний захід.

3.5.2. Розпорядженням ректора створюється предметна комісія, яка визначає можливість, форми та строки проведення атестації для визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті.

До складу предметної комісії входять (не менше 3-х осіб): проректор з науково-педагогічної та виховної роботи, декан факультету, завідувач кафедри, на якій навчається здобувач освіти; провідні педагогічні, науково-педагогічні працівники, які викладають дисципліни, що пропонуються до

перезарахування на основі визнання результатів навчання у неформальній/інформальній освіті.

3.5.3. Предметна комісія розглядає надані документи, проводить аналіз їх відповідності силабусу/робочій програмі освітньої компоненти, проводить співбесіду із здобувачем (за потребою) та приймає одне з рішень:

- визнати результати, набуті під час неформальної/інформальної освіти та зарахувати їх як оцінку семестрового контролю з відповідної освітньої компоненти;

- визнати результати, набуті під час неформальної/інформальної освіти та зарахувати їх відповідно до рейтингової системи оцінювання як поточний контроль з відповідної складової освітньої компоненти;

- не визнавати результати, набуті під час неформальної/інформальної освіти; - призначити дату проведення позачергового контрольного заходу, відповідно зазначеного у навчальному плані освітньої компоненти, що може бути зарахована.

3.5.4. На підставі інформації, що міститься у академічній довідці про попереднє навчання, та наданих документів здійснюється співставлення результатів формального, неформального та/або інформального навчання заявника з результатами навчання, передбаченими відповідною освітньою програмою. За результатами співставлення приймається рішення щодо відповідності/невідповідності задекларованих результатів неформального та/або інформального навчання заявника певним результатам навчання, передбаченим обов'язковою складовою освітньої програми, та ідентифікуються результати навчання, які підлягають оцінюванню. У випадку невідповідності задекларованих результатів неформального та/або інформального навчання заявника результатам навчання, передбаченим обов'язковою складовою освітньої програми Академії, розглядається можливість визнання таких результатів навчання в рамках вибіркової складової освітньої програми, за якою навчається/планує навчатися заявник. Обов'язковою умовою визнання результатів неформального та/або інформального навчання заявника в рамках вибіркової складової освітньої програми є відповідність цих результатів навчання рівню освіти, на якому реалізується освітня програма.

3.5.5. Якщо предметна комісія вважає за необхідне провести контрольний захід, то здобувача ознайомлюють з силабусом/робочою програмою освітньої компоненти та переліком питань, які виносяться на контроль, а також з переліком тем індивідуального завдання (реферату, контрольної чи курсової роботи) за його наявності.

3.5.6. Предметна комісія надає здобувачу до 10 робочих днів для підготовки до контрольного заходу (з кожної освітньої компоненти) та для виконання обраної ним теми/варіанту індивідуального завдання (за наявності). Термін підготовки обговорюється зі здобувачем.

3.5.7. За результатами контрольного заходу предметна комісія оцінює результати та виносить рішення про їх зарахування, як оцінку семестрового контролю з відповідної освітньої компоненти. Якщо здобувач отримав менше

60 балів, то результати навчання, набуті у неформальній / інформальній освіті не валідуються.

3.5.8. В разі зарахування освітньої компоненти деканатом в навчальну картку здобувача вносяться: назва освітньої компоненти, загальна кількість годин / кредитів, оцінка та підстава щодо зарахування (номер протоколу засідання предметної комісії).

Здобувач звільняється від вивчення зарахованої освітньої компоненти.

У разі зарахування лише окремого змістовного модуля / модулів дисципліни, здобувач звільняється від виконання відповідних завдань, отримуючи за них бали відповідно до рейтингової системи оцінювання цієї освітньої компоненти.

3.5.9. За наявності сертифікату з іноземної мови на рівні B2 та вище освітня компонента «Іноземна мова за професійним спрямуванням» обов'язкової частини навчальних планів усіх спеціальностей усіх рівнів підготовки перераховується з оцінкою «відмінно».

3.6. Для підтвердження або уточнення необхідної інформації декани/гаранти за поданням предметної комісії можуть направляти запити до зазначених у заяві установ, які здійснювали неформальне та/або інформальне навчання, під час якого заявником здобувались результати неформального та/або інформального навчання. Відповіді зазначених суб'єктів приймаються до розгляду як додаткові документи (матеріали), які засвідчують наведену заявником інформацію. У випадку направлення запиту до суб'єкта, який здійснював неформальне навчання або де здійснювалася професійна, громадська або інша діяльність, під час якої здобувались відповідні результати навчання, термін розгляду звернення про визнання може бути продовжений, про що декани інформують заявника. За результатами аналізу, перевірки отриманої інформації предметна комісія приймає рішення про можливість проводити подальші процедури визнання.

3.7. Для оцінювання результатів неформального та/або інформального навчання заявника предметна комісія визначає обсяг і методи демонстрації та вимірювання цих результатів навчання з урахуванням їх змісту та можливої специфіки. Методи демонстрації та вимірювання результатів неформального та/або інформального навчання заявника можуть відрізнятися від методів, які застосовуються для здобувачів освіти в рамках відповідної освітньої програми, водночас вони повинні забезпечувати змістову валідність оцінювання. Засобами вимірювання результатів навчання, отриманих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, можуть бути екзаменаційні білети, контрольні та тестові індивідуальні завдання, лабораторні роботи, інструменти, обладнання, матеріали та інші засоби відповідно до робочих програм навчальних дисциплін (практик).

3.8. Протокол предметної комісії, у якому міститься висновок стосовно визнання результатів навчання, отриманих під час неформальної/інформальної освіти, а також всі подані здобувачем документи зберігаються в навчальній картці здобувача. Протокол, у якому міститься висновок щодо

невизнання результатів навчання, отриманих під час неформальної / інформальної освіти зберігається 3 роки у Голови предметної комісії.

4. ПРОЦЕДУРА ОСКАРЖЕННЯ РІШЕННЯ

4.1. Заявник має право оскаржити рішення предметної комісії. Для цього заявник звертається зі скаргою до проректора з навчально-методичної роботи Академії. Розпорядженням проректора створюється апеляційна комісія у складі: представника навчального відділу, представника відділу забезпечення якості освіти, завідувача кафедри, науково-педагогічного працівника, який має відповідну освітній програмі кваліфікацію, та представника студентського самоврядування. Для розгляду звернення апеляційна комісія може запросити осіб, які розглядали первинну заяву здобувача про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної/інформальної освіти. Заявнику повідомляється про дату проведення засідання апеляційної комісії та можливість його присутності за бажанням.

4.2. Апеляційна комісія розглядає скаргу протягом п'яти робочих днів та ухвалює рішення:

- задовольнити скаргу заявника та призначити повторне проведення визнання результатів неформального та/або інформального навчання;
- залишити скаргу заявника без задоволення.

4.3. Рішення апеляційної комісії є остаточним. За результатами засідання апеляційної комісії складається протокол.

4.4. Заявника ознайомлюють з рішенням апеляційної комісії не пізніше наступного робочого дня після прийняття рішення.

5. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Це Положення вводиться в дію наказом ректора Національної академії статистики, обліку та аудиту після затвердження Вченою радою НАСОА.

5.2. У випадку внесення змін або доповнень у державні нормативно-правові документи, що регламентують питання цього Положення, відповідні пункти Положення втрачають свою чинність і вступають у дію внесені зміни.

5.3. Положення може бути доповнено чи змінено наказом ректора Національної академії статистики, обліку та аудиту.